

Distriktsplan for Gåebrien sijte perioden 2014 – 2018

Beskrivelse av distriktet

Gåebrien sijte er på 1929 km² og ligger i Sør Trøndelag og Hedmark reinbeiteområde.

Distriktet strekker fra Midtre Gauldal i vest og til Vigelskiftet i øst. Fra Flora i nord, opp Neadalen til Stuggudal, derfra inn til riksgrensa og følger denne sørover. Vest grensen går langs sjøen Aursunden til Glåmos og følger Gauldalen ned til Midtre Gauldal.

Grensen i vest er ikke i samsvar med reinens natur eller topografisk naturlig avgrensning, og er uten fysiske sperringer umulig og overholde.

Dagens grenser er fastsatt av reindrifststyret i sak 27/99, og finnes på Reindrifstforvaltningens arealbrukskart. Distriktet består av 10 sijteandeler.

Distriktsstyret

Distriktsstyret består av 3 medlemmer som velges vekselvis 2 år av gangen, leder kan maksimalt sitte 6 år sammenhengene.

Beitebruk og flyttemønster

Det er ikke fastsatte beite tider i distriktet. Det er heller ikke områder som er avsatt for noen beitegrupper. Alle sijteandeler har derfor like rettigheter til å bruke de områder som distriktet til en hver tid disponerer. Årstidsbeitene er generelt gode og tilgjengelige.

Distriktet har felles vinterbeite med Saanti sijte innenfor Fæmund reinbeitedistrikt. Denne kapasiteten nyttes ikke fullt ut, da grensene og beitemøsteret gjør at det nå beites med ca 1000 dyr innenfor grensene til Gåebrien sijte hele vinteren.

Distriktet flytter normalt fra vinterbeitene i Fæmund og inn i distriktets vestre del i slutten av April måned. Spesielle klimatiske forhold, eller ved fare for sammenblanding av rein fra nabodistrikter både på norsk og svensk side kan føre til at flyttingen blir fremskyndet.

Saanti sijte har avtale om gjennomflytting i våre områder lengst øst i distriktet.

De forskjellige årstidsbeitene og bruken av disse er godt beskrevet i arealbrukskartene. Disse kartene vil bare være veiledene, så utfyllende informasjon må alltid innhentes fra distriktet for å få et komplett bilde av bruken.

Reintall og produksjon

Distriktet består i dag av 10 sijteandeler.

Distriktet kan flytte inn i Fæmund reinbeitedistrikt med 4500 dyr. Distriktet har søkt om å få godkjent 5200 dyr, men har helt klart som formål å overholde antallet på 4500 dyr inn i Fæmund reinbeitedistrikt. Distriktet har for øvrig lang tradisjon for å holde stabilt reintall, har siden 1970 tallet kun hatt små variasjoner.

Strukturelle tiltak og driftsmønster bidrar til at produksjonen pr. livdyr er blant de høyeste i landet, med høye slaktevekter og høy drektighet. Vi henviser her til ressursregnskapet på : www.reindrifst.no for ytterligere informasjon.

Gjerder, hytter og infrastruktur

Reindriftens behov for infrastruktur er ikke statisk, men vil til en hver tid være avhengig av behovet for slike. Midlertidige anlegg settes opp når nødvendig. Distriktet har faste gjerdeanlegg med beitehager ved Gaulhåen og på Haugavollen. Disse brukes til kalvemerking og slakteuttak. Distriktet har også et gjerdeanlegg med beitehage på Stensåsen. Dette anlegget ligger helt nord i Fæmund reinbeitedistrikt og er også beskrevet i Fæmund rbt. sine bruksregler.

Distriktet har oppført et midlertidig sperregjerde mellom Vauldalen og Glomma. Dette gjerdet er nå søkt å bli en permanent løsning. Som følge av at distriktet ble fradømt beiterettighetene nord for Aursund, har LMD. oppført et sperregjerde langs Aursunden fra Kokkvollen og ned til Molingen. Plassering og utførelse av dette er uheldig, så gjerdet slik det fremstår i dag leder reinen i stedet for å stoppe den.

Distriktet står også som eier av noen av veiene som går fra offentlig veg og inn til reindriftsanleggene, samt veien inn til de private reindriftshusene ved Gulhåen.

Distriktet har felles gjeterhus ved Råen, Hendalen, Fjellsjøelva, Viggelsjøen og Hyddsjøen, samt 3 hus innenfor Fæmund rbt. Disse ligger nord for Midtre Muggsjøen, ved Nedre Roasten og ved Feragshåen.

Distriktet har også et lager med verksted på Hånesåsen ved Røros, Distriktet eier i samme område en eiendom der det står noen seterhus.

Inngrep og forstyrrelser

Distriktet ligger helt opptil eller over tålegrensen for inngrep i enkelte områder i distriktet. Dette har ført til at distriktet har bedt om en samlet oversikt over utførte inngrep på tvers av kommunegrensene sammen med en samlet konsekvensanalyse for disse tiltakene sett under ett. Dette er ting som må på plass før nye inngrep kan gjennomføres. Dette arbeidet har Fylkesmannen i Sør Trøndelag tatt på seg. Det foreligger omfattende planer for store naturinngrep både innenfor og i nær tilknytning av beiteområdene. Vind og vannkraftutbygging, samt hytteområder og veier er planlagt gjennomført. Summen av disse tiltakene kan føre til store endringer av reinens trekk og beitemønster.

Distriktet har også fått store verneområder som genererer økt ferdsel og vi ser at reinens beitero stadig oftere forstyrres på grunn av større aktivitet i disse områdene.

Reindriftslovens § 65 sier at " de som ferdes i områder hvor rein beiter, plikter å vise hensyn og opptre med varsomhet slik at reinen ikke unødig uroes eller skremmes under beiting, flytting mv." Vi opplever til stadighet at slike hensyn ikke tas til følge. Bedre opplysning kan muligens være et tiltak som avbøter noe av problemet.

Vi registrerer også at kommunene ønsker å åpne områder for motorisert ferdsel i utmark i friluftsyemed. Dette er også noe som kan forstyrre reinen unødig.

Rowilt

Bestanden av rovdyr er økende i vårt område og dette påvirker selvsagt reindriften i området. Når fastsatte bestandsmål er nådd, må forvaltningen i langt større grad enn i dag prioritere å holde de forskjellige bestandene på et nivå vi kan leve med. Det må også opprettes buffersoner rundt reinbeiteområdene der det er mulig å ta ut ulv før de når beiteområdene.

Bruk av motoriserte hjelpemidler

Reindriftssamene i Gåebrien sijte er i likhet med andre reindriftsutøvere avhengig av motoriserte kjøretøyer i utøvelsen av sin reindrift. Dette gjelder sommer som vinter. Reindriften er som næringsutøvere unntatt lov om motorisert ferdsel i utmark. Bruken søkes å begrenses til det som er helt nødvendig, og skal foregå så skånsomt som mulig. Helikopter eller annet luftfartøy kan også anvendes når det er formålstjenelig. Innleid eller engasjert arbeidskraft kan også bruke motorisert kjøretøy. Sijteandelslederen som har engasjert eller leid disse er til en hver tid ansvarlig for at kjøring er i forbindelse med næringsutøvelse. Reindriftslovens § 23 og § 62 sier at bruken på barmark skal tidfestes og følge bestemte traseer, dette er ikke mulig å etterkomme fullt ut. Reinen streifer vidt og følger ikke de traseene som er tegnet på kartet.

Alle enhetene i distriktet disponerer i dag kjøretøy som brukes på barmark. Dette er to hjuls motorsykler eller atv kjøretøy. Omfanget av bruken er umulig å angi, fordi det alltid vil være reinens trekk og beitemønster sammen med værforholdene som avgjør intensiteten av motorisert ferdsel.

Hovedtraseene for barmarkskjøring i distriktet vil naturlig være eksisterende veier og kjørespor.

Forholdet til andre distrikter og samebyer

Reindriften har som naturbasert næring alltid vært avhengig av godt samarbeid mellom andre utøvere både på norsk og svensk side av grensen. Konflikter og tvister søkes alltid løst med dialog og samarbeid. Hvis enighet synes vanskelig og oppnå, blir flere parter rådført. Dette bruker å løse saken.

Det er helt umulig å hindre at enkelte rein vil komme inn i andre flokker. Det er en naturlig del av reindriften å "passe" hverandres rein.

Våre områder er ikke en del av reinbeitekonvensjonen med Sverige, men innenfor Gåebrien sijte er det oppført et grensegjerde fra Hyddsjøen og sørover. Dette stopper en del rein, men det kommer over rein nord for Hyddsjøen der det ikke er gjerde.

Denne fremmedreinen blir kjørt hjem med lastebil når vi har samlet de i slaktegjerdet.

Revidering av distriktsplanen

Vi har her lagt opp til en revisjon av planen hvert 5 år, men dette er ikke til hinder for at når det er endringer i rammebetingelsene eller bruken så kan planen revideres oftere.